

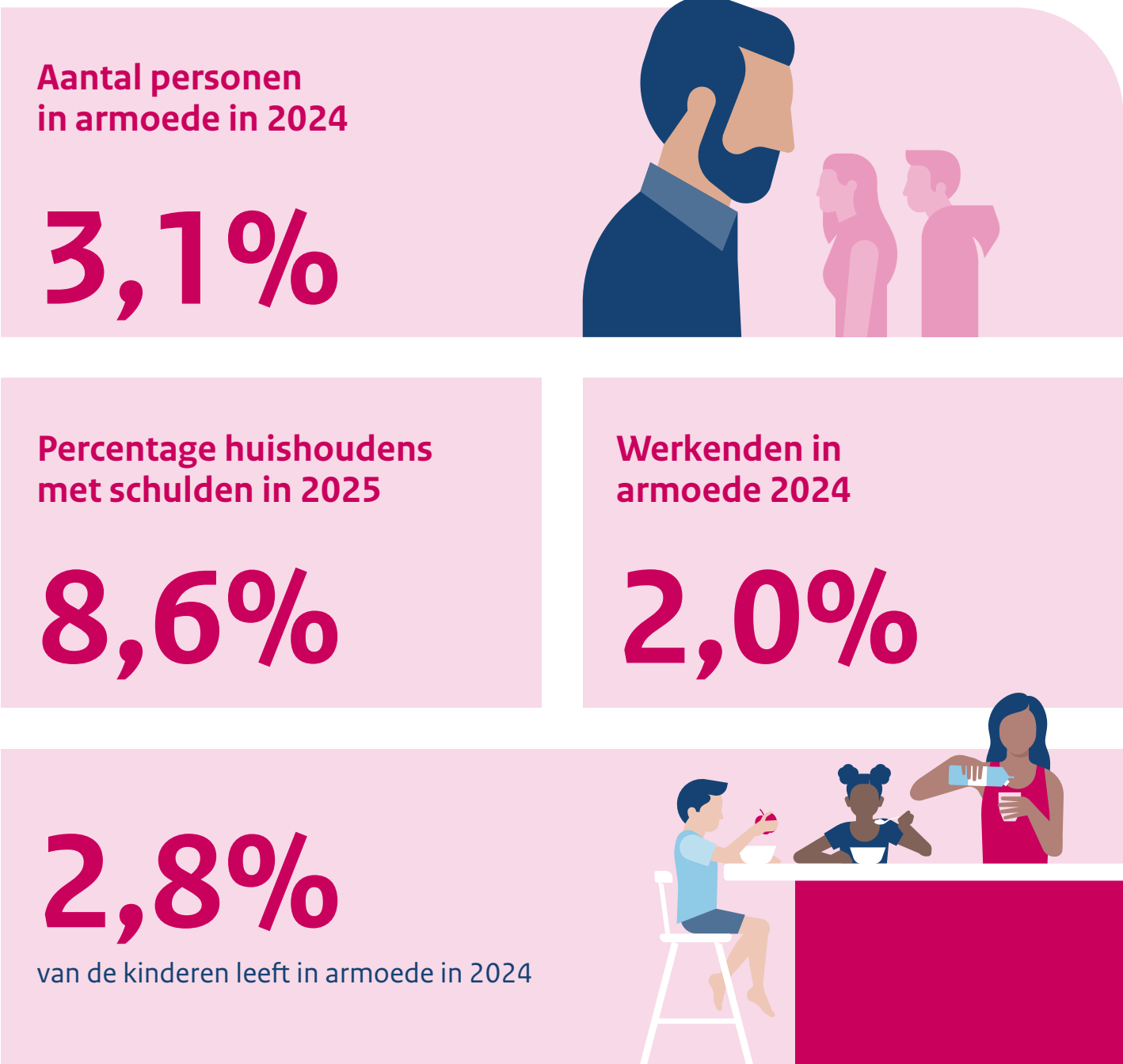

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

Monitor Voortgangsrapportage

Nationaal Programma Armoede en Schulden

Inhoud

Inleiding	3
Indicatieve cijfers	3
Ontbreken gemeentelijke data	3
Voortgang Zicht op Schuldpreventie	4
Multidimensionele indicator kinderarmoede	4
Gegevenshuishouding Caribisch Nederland	5
Stand van het zaken hoofddoelen	7
Voortgang van ons beleid	10
1. Het voorkomen van geldzorgen	10
2. Kleine zorgen blijven klein: eenvoudige toegang tot hulp en ondersteuning	11
3. Hulp als het tegenzit: de negatieve effecten van geldzorgen beperken	12
4. Meer grip en overzicht: passende dienstverlening voor mensen	13
5. Perspectief voor de toekomst: oplossen van armoede en schulden	14

Inleiding

In deze bijlage vindt u de monitor bij de eerste voortgangsbrief van het Nationaal Programma Armoede en Schulden.

In de monitor hebben we verschillende indicatoren bij elkaar gezet om een overzichtelijk beeld te geven van de armoede- en schuldenproblematiek. Eén keer per jaar wordt een uitgebreide monitor als bijlage meegestuurd bij de voortgangsrapportage om een volledig beeld te geven van de voortgang van het Nationaal Programma.

De indicatoren die we gebruiken geven een indicatie van de omvang van de problematiek en de effectiviteit van het beleid. Wanneer mensen gebruik maken van hulp en ondersteuning op het gebied van armoede en schulden kunnen we daarmee in redelijkheid aannemen dat dit bijdraagt aan het verminderen van armoede en schulden. Tegelijkertijd zijn er diverse andere factoren die van invloed zijn op de landelijke cijfers. Bijvoorbeeld stijgende kosten van levensonderhoud.

Er zijn enkele zaken relevant om te noemen die betrekking hebben tot de monitoring van het Nationaal Programma

Indicatieve cijfers

Armoede- en schuldenstatistiek geven een goede indicatie van de problematiek rondom deze onderwerpen. De cijfers vertellen echter niet het volledige verhaal. Zo zijn er groepen die vanwege ontbrekende data buiten de armoede- en schuldenstatistiek vallen. Dit zijn soms juist groepen met grote problematiek zoals ongedocumenteerden en dak- en thuislozen. Daarnaast is de problematiek breder dan enkel genoeg geld hebben. Het gaat ook over kansengelijkheid, toegang tot voorzieningen en een dak boven je hoofd. Daarom is het van belang dat we oog houden voor signalen vanuit de samenleving en het bredere verhaal. Daarnaast moeten we blijven inzetten op het verbeteren van de data.

Ontbreken gemeentelijke data

Een belangrijk deel van armoedebeleid valt onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Momenteel zijn er geen landelijk dekkende data beschikbaar over de gemeentelijke minimaregelingen. Dit gedeelte ontbreekt daarom in de monitor en de analyse. Het ministerie van SZW werkt aan een oplossing door middel van het project Datadelen Armoede en Schulden (DDAS). Het doel van het verbeterde datadelen is enerzijds dat actuele informatie frequent beschikbaar komt voor beleidsmakers en uitvoeringsorganisaties om zo de armoede- en schuldenaanpak effectiever te maken. Anderzijds heeft het project tot doel de administratieve lasten voor gemeenten voor het beschikbaar stellen van armoede- en schuld hulpdata te reduceren.

Voortgang Zicht op Schuldpreventie

Momenteel hebben we geen zicht op waar preventief beleid het meest nodig en zinvol is voor huishoudens met een verhoogd risico op financiële problemen. Naar aanleiding van de motie Ceder c.s.¹ verkennen we hoe de data van SchuldHulpMaatje en de Nederlandse Schuldhulproute gekoppeld kunnen worden aan CBS data over problematische schulden om inzicht te krijgen in waar huishoudens zich bevinden die een verhoogd risico lopen op financiële problemen. Hiervoor wordt de gevalideerde Zicht-op methode gebruikt. In Q2 2026 vindt een tussenevaluatie plaats waarin besloten wordt over een eventueel vervolg.

Multidimensionele indicator kinderarmoede

In de monitor kindergarantie, die als aparte bijlage onderdeel is van de voortgangsrapportage, wordt een cijfermatig beeld geschetst over de situatie van kinderen in kwetsbare posities. Het streven is een multidimensionele indicator kinderarmoede te ontwikkelen.

¹ Kamerstuk 35 925 XV, nr. 64

Gegevenshuishouding Caribisch Nederland

De Commissie sociaal minimum Caribisch Nederland heeft eind 2023 het belang benadrukt van voldoende (betrouwbare) data voor Caribisch Nederland, zowel voor de uitvoering van beleid als het ontwerpen en onderhouden daarvan. Om de gegevenshuishouding te versterken zijn er diverse maatregelen getroffen. Dat gaat om het ontsluiten van nieuwe data, het combineren van bestaande data en deze meer publiekstoegankelijk en beter vindbaar te maken voor Caribisch Nederland.

Naar aanleiding van de forse verhogingen van het minimumloon, uitkeringen en kinderbijslag in 2024, heeft het ministerie van SZW het CBS de verzocht om zowel de positieve als eventueel negatieve gevolgen die gepaard gaan met de genomen maatregelen te monitoren. In december 2024 heeft het CBS een nulmeting uitgebracht, waarin cijfers en statistieken op het gebied van lonen, inkomen, inflatie, koopkracht, economie, arbeid en bevolking zijn beschreven.² Vanwege het belang van een beter, duurzaam macro-economisch beeld van Caribisch Nederland, is het CBS dit jaar verzocht om op basis van de statistieken en cijfers uit de nulmeting een digitaal dashboard te ontwikkelen. De intentie is om dit dashboard in de toekomst aan te vullen met actuele cijfers en nieuwe statistieken. Het dashboard is medio januari 2026 gepubliceerd.³

Op het terrein van armoede en schulden verricht het CBS de komende tijd haalbaarheidsstudies met als doel om nieuwe statistieken te ontwikkelen. Zo is er voor Caribisch Nederland momenteel nog geen armoedestatistiek. Wel is er een statistiek over het besteedbaar inkomen tot het ijkpunt voor het sociaal minimum⁴ en een statistiek over het Europese (relatieve) armoedecriterium.⁵ Het CBS ontwikkelt momenteel op verzoek van het ministerie van SZW een nieuwe statistiek voor Caribisch Nederland die, zoveel als mogelijk, aansluit bij de nieuwe armoededefinitie die recentelijk door het CBS, SCP en Nibud voor Europees Nederland is ontwikkeld. Het vertrekpunt daarvoor zijn de minimumvoorbeeldbegrotingen van het Nibud (in opdracht van de Commissie sociaal minimum). De resultaten van deze haalbaarheidsstudie worden naar verwachting in de tweede helft van 2026 opgeleverd.

² www.cbs.nl/nl-nl/longread/aanvullende-statistische-diensten/2024/nulmeting-monitor-macro-economische-context-caribisch-nederland

³ <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2026/03/dashboard-monitor-macro-economische-context-caribisch-nederland>

⁴ opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/8v284NED/table?ts=1763398040166

⁵ <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85284NED/table?ts=1763398040166>

Voor schulden zijn momenteel nog helemaal geen statistieken beschikbaar. Het CBS onderzoekt nu de mogelijkheden om geregistreerde problematische schulden voor Caribisch Nederland in beeld te brengen. Ook hier geldt dat, waar mogelijk, dezelfde lijn als voor Europees Nederland wordt gevolgd. Daarbij zijn op voorhand evidente verschillen aan te merken omdat diverse bronnen voor Caribisch Nederland niet beschikbaar zijn. Zo geldt de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) niet voor Caribisch Nederland en is er geen centrale kredietregistratie zoals bij het BKR in Europees Nederland. Tegelijkertijd kan de kleinschaligheid van de eilanden als voordeel hebben dat wellicht alternatieve bronnen wel bruikbaar zijn voor Caribisch Nederland. Het kabinet zal uw Kamer in de tweede helft van 2026 informeren over de uitkomsten van beide haalbaarheidsonderzoeken.

Het ministerie van SZW heeft tevens een projectsubsidie aan het Nibud verstrekt om hun rol in Caribisch Nederland te versterken, richting de positie die Nibud in Europees Nederland heeft. Daarbij valt, naast taken op het terrein van budgetvoorlichting, ook te denken aan het (jaarlijks) updaten van de minimumvoorbeeldbegrotingen. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt wat huishoudens in Caribisch Nederland nodig hebben om rond te komen en te kunnen participeren.

Het is helaas niet mogelijk om voor Caribisch Nederland koopkrachtprognoses te ontwikkelen, omdat ramingen van toekomstige prijs- en loonontwikkelingen ontbreken. Wel is het mogelijk inkomenseffecten in kaart te brengen. Dit geeft inzicht in het effect van voorgenomen beleid op het besteedbaar inkomen van huishoudens, zonder macro-economische wijzigingen. In de bijlage bij de brief van 21 november, is uw Kamer geïnformeerd over de inkomenseffecten voor 2026.⁶

Niet alleen betere data zijn van belang voor Caribisch Nederland, maar ook het beeld over de uitwerking van beleid op de samenleving. Daarom hebben de ministeries van SZW en BZK het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) gevraagd om te verkennen of het SCP een rol kan spelen op het terrein van sociaalwetenschappelijk onderzoek in Caribisch Nederland. Het SCP zou beter inzicht kunnen leveren in het maatschappelijk beeld van hoe het gaat met mensen in Caribisch Nederland en hoe het staat met de kwaliteit van (samen)leven. Momenteel worden de mogelijkheden hiertoe verkend. Deze verkenning wordt in 2026 afgerond.

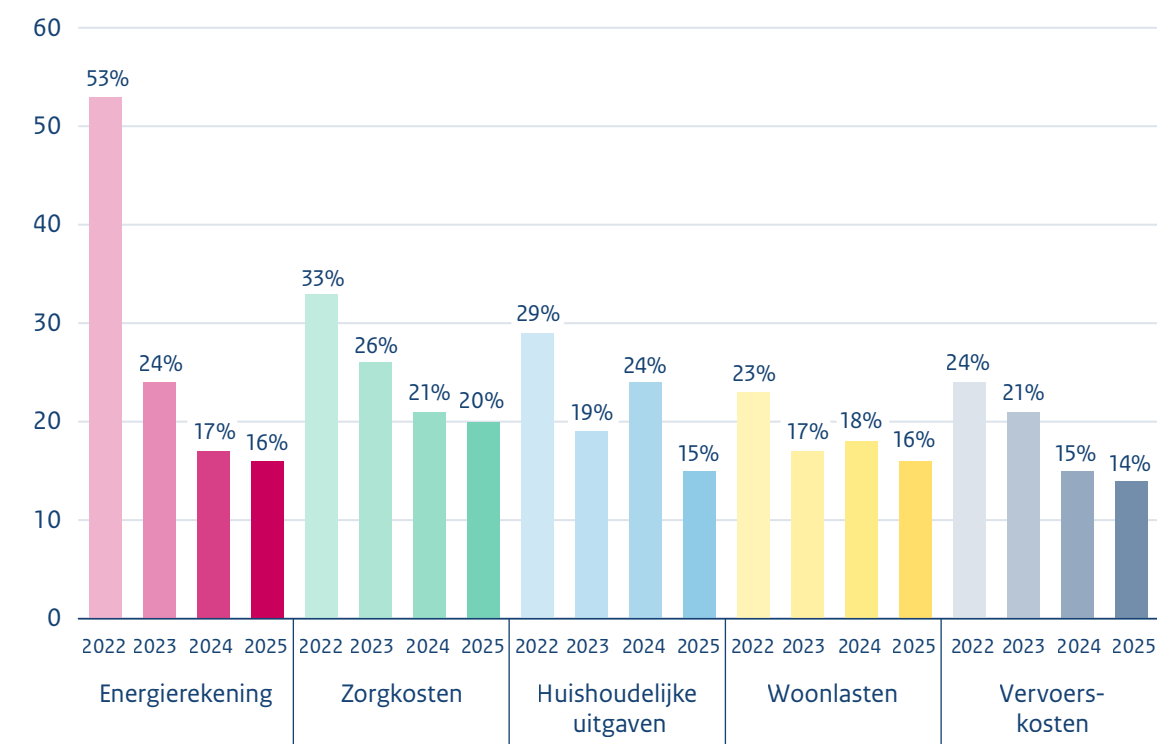
6 Bijlage bij Kamerstukken II, 2025-2026, 36800-IV, nr. 25.

Stand van zaken hoofddoelen

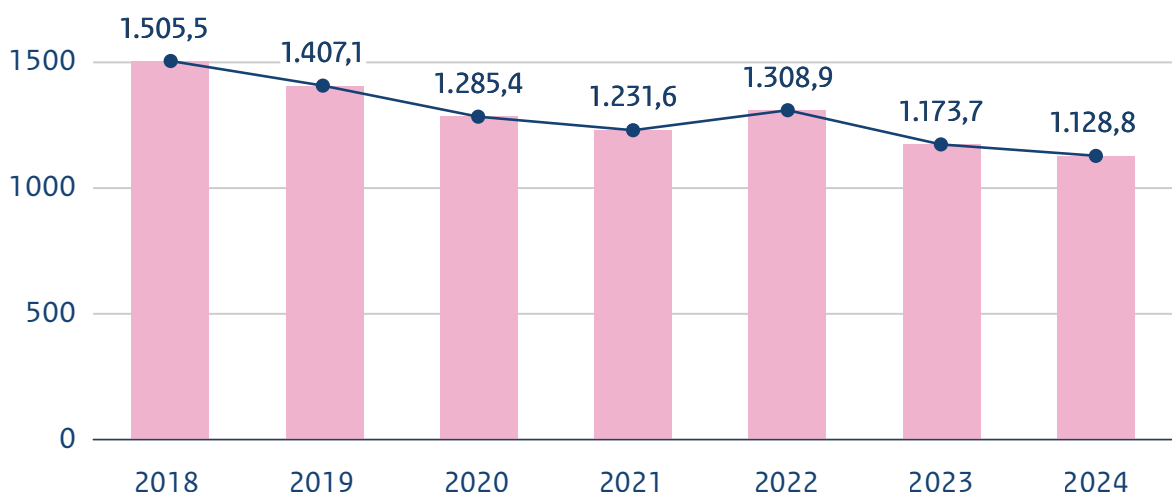
In deze monitor gaan we allereerst in op cijfers die belangrijk zijn voor de hoofddoelen van het Nationaal Programma Armoede en Schulden. Deze cijfers geven de stand van het land weer met betrekking tot de armoede- en schuldenproblematiek.

Figuur 1: Percentage mensen met geldzorgen⁷

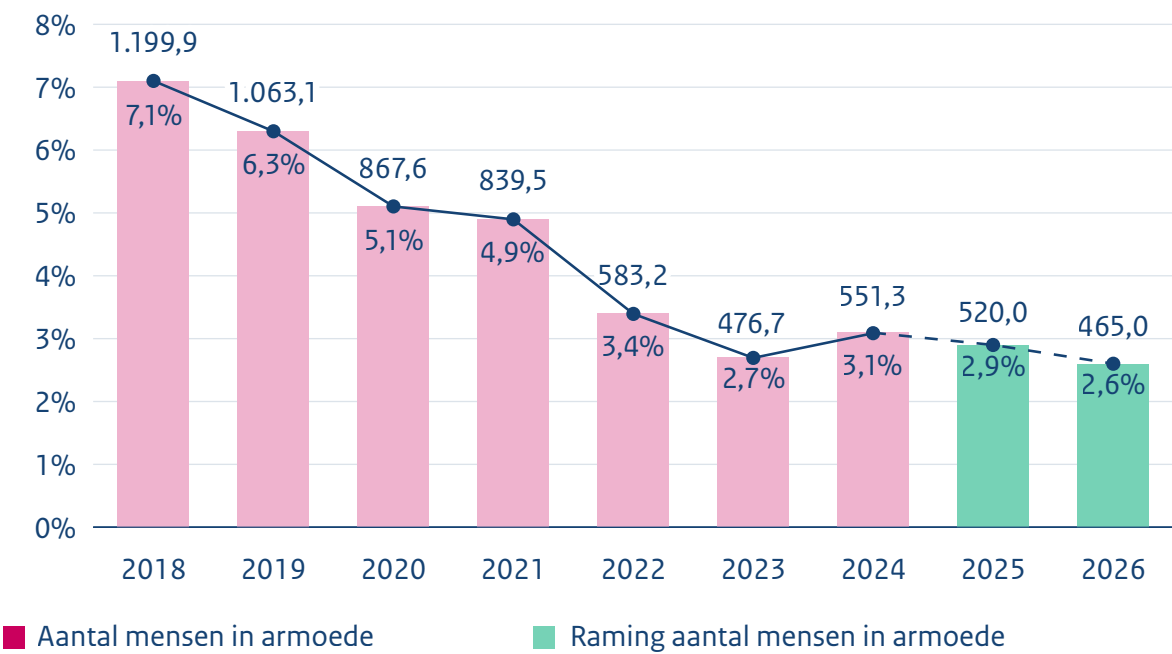
Bron: Nationale Monitor Geldzorgen

Figuur 2: Aantal personen tussen 100% en 125% van armoedegrens (x 1.000 personen)

Bron: CBS, Leven in Armoede 2025

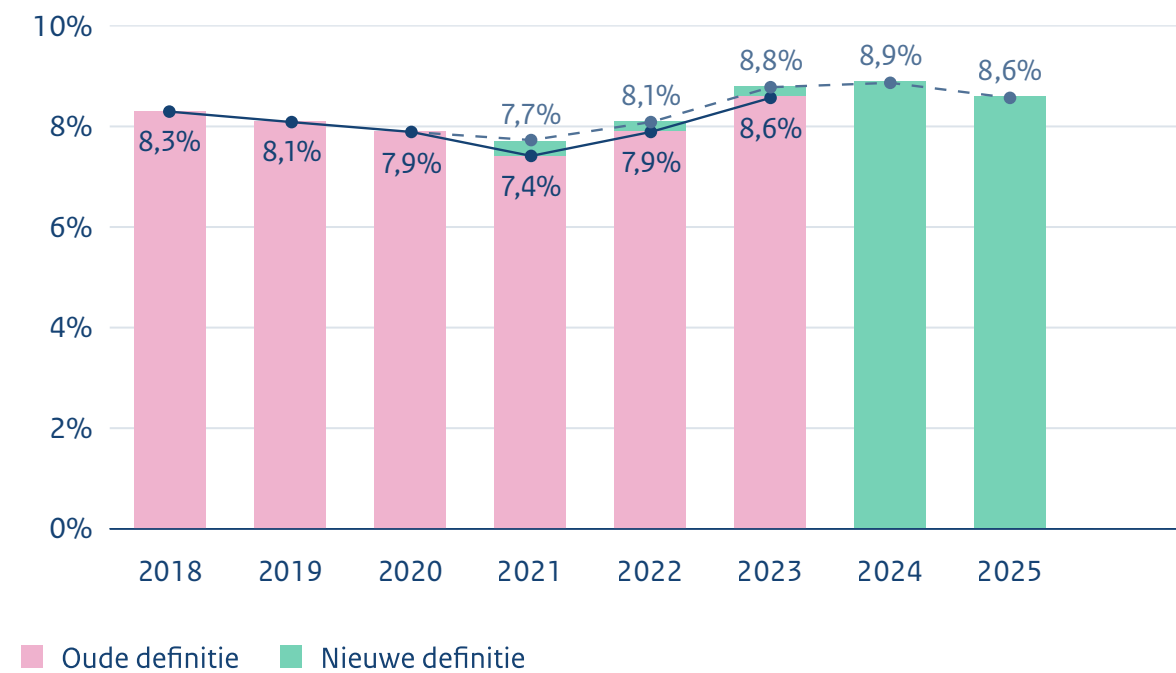
Figuur 3: Aantal personen in armoede (x 1.000 personen)

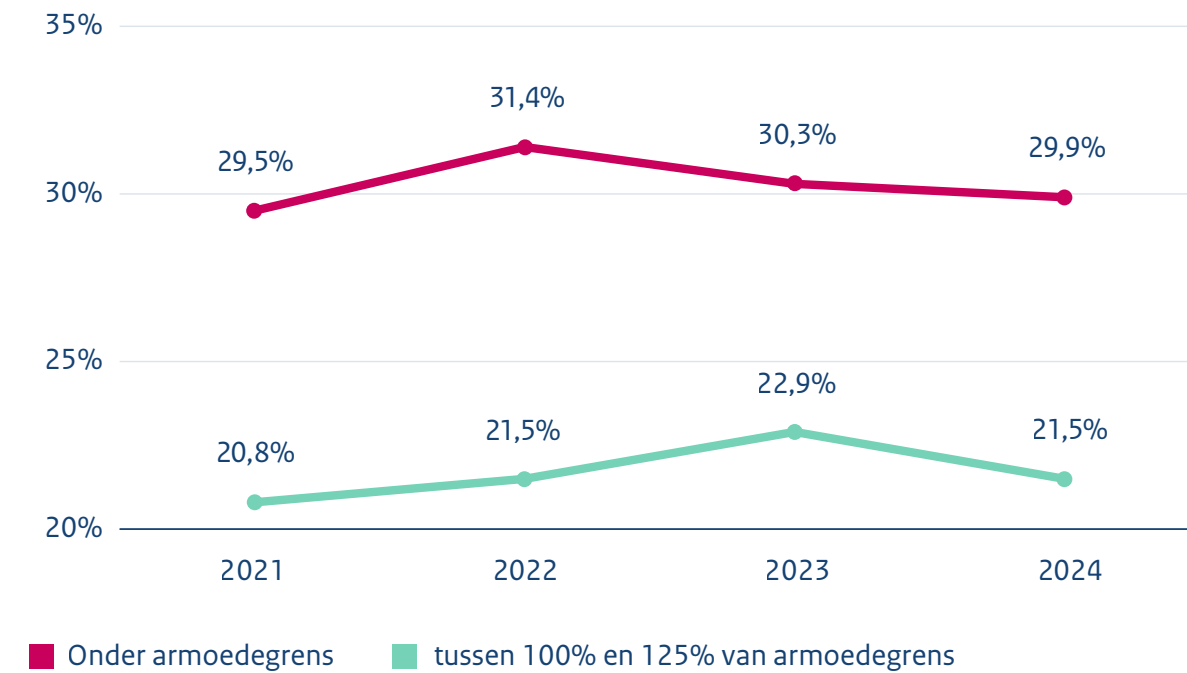
Bron: CBS, Leven in Armoede 2025

CPB, Macro Economische Verkenning 2026

⁷ De gegevens zokn uit de maand september

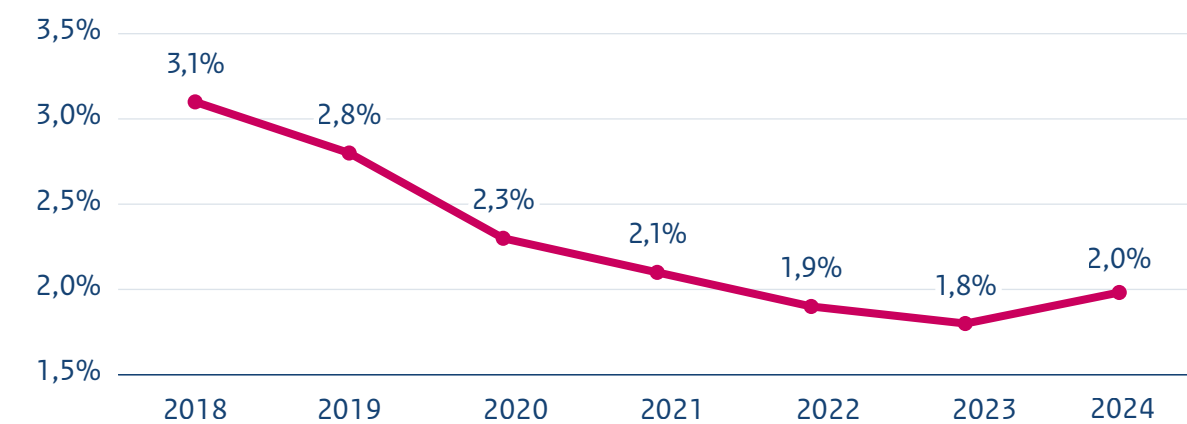
Figuur 4: Percentage huishoudens met problematische schulden

Bron: CBS, Schuldenproblematiek in beeld

Figuur 5: Percentage huishoudens in armoede en met problematische schulden

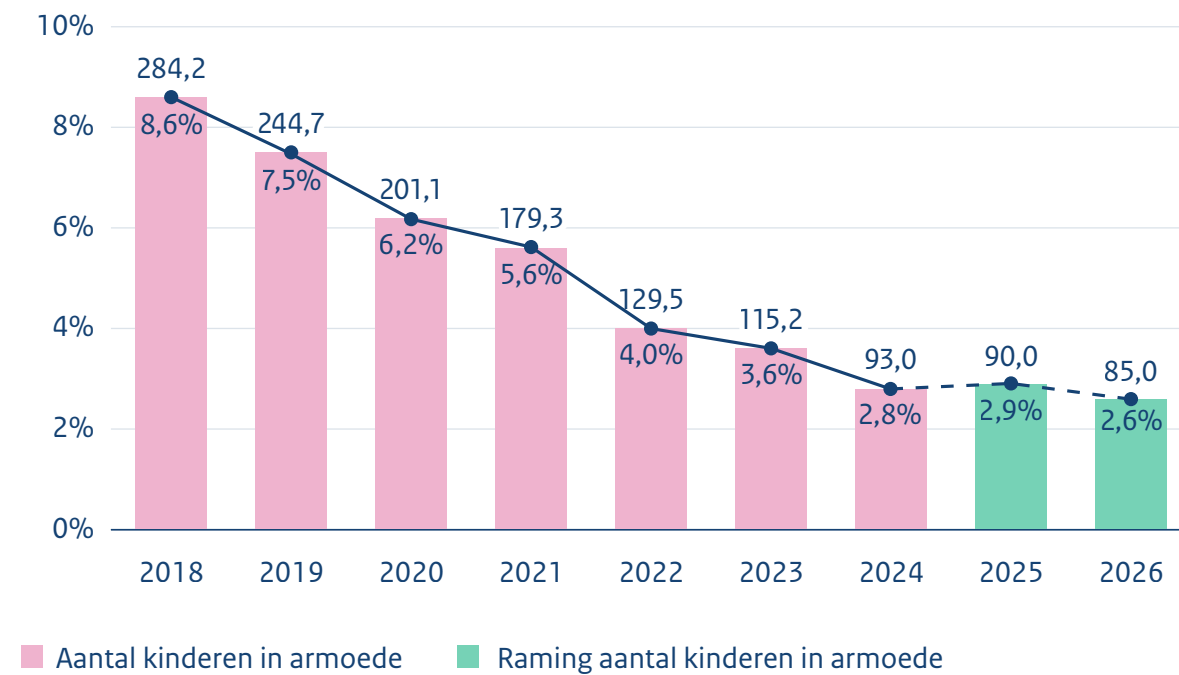
Bron: CBS, Leven in Armoede 2025

Binnen het Nationaal Programma zijn er specifieke aandachtsgroepen aangewezen, namelijk werkenden, kinderen en jongeren. In dit gedeelte laten we de stand van zaken rondom deze doelgroepen zien:

Figuur 6: Percentage werkenden in armoede

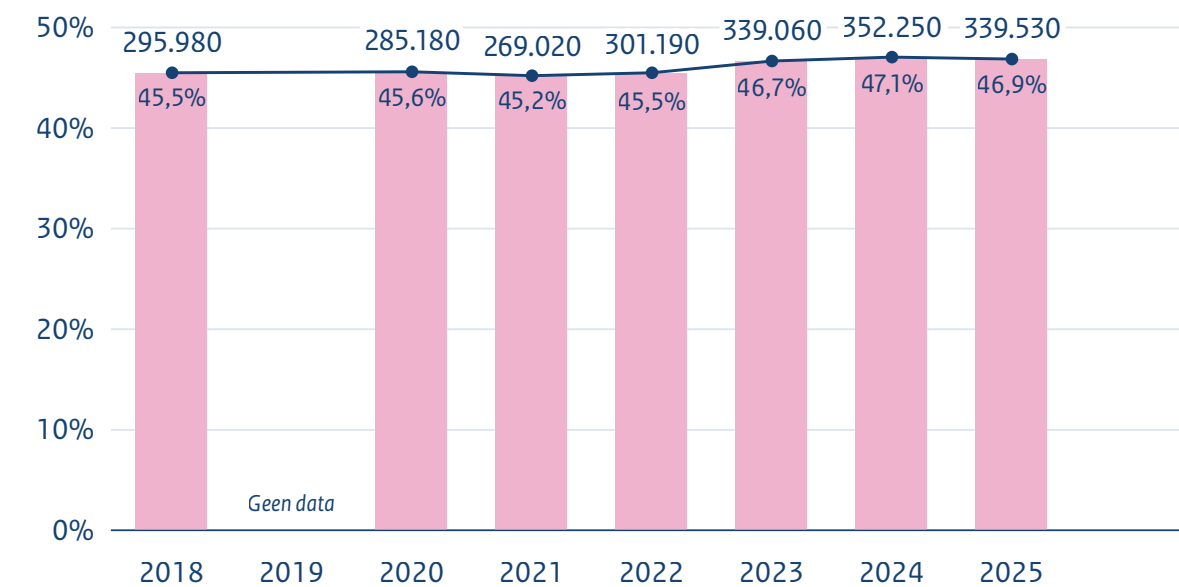
Bron: CBS, Leven in Armoede 2025

Figuur 7: Aantal kinderen in armoede

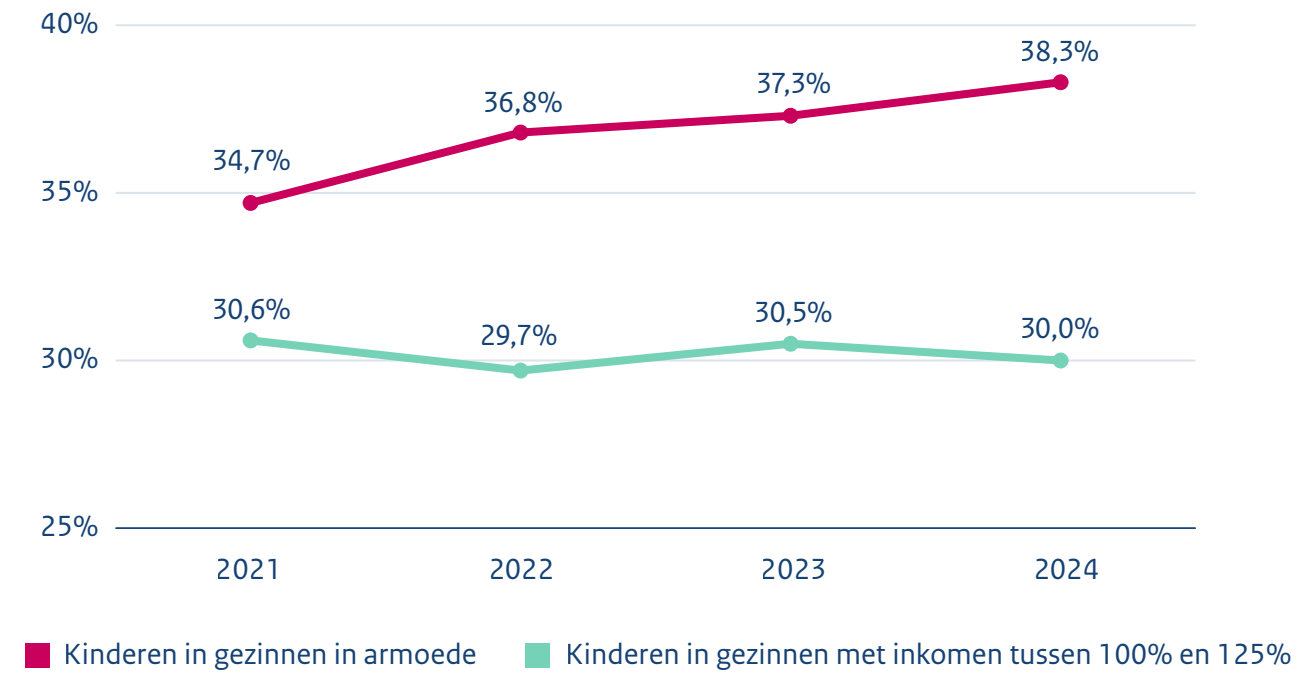
Bron: CBS, Leven in Armoede 2025
CPB, Macro Economische Verkenning 2026

Figuur 8: Aantal huishoudens met kinderen met schulden

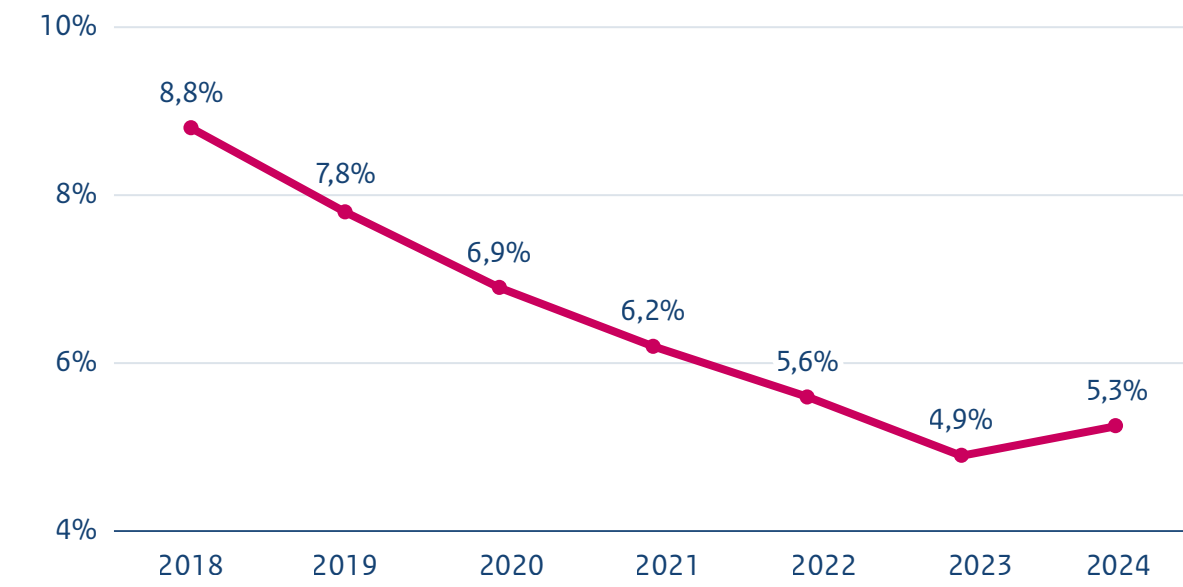
Bron: CBS, Schuldenproblematiek in beeld

Figuur 9: Aantal kinderen in gezinnen met schulden en armoede

Bron: CBS, Kinderen in gezin met problematische schuld, 2020-2024

Figuur 10: Aantal jongeren in armoede (18-25 jaar)

Bron: CBS, Leven in Armoede 2025

Voortgang van ons beleid

In deze monitor willen we ook de voortgang van het Nationaal Programma monitoren. Om dit te doen hebben we verschillende indicatoren opgenomen die te maken hebben met de beleidsmaatregelen. Om een goed beeld te schetsen houden we de structuur van het Nationaal Programma aan. Deze vijf sporen dragen bij aan de hoofddoelen van het Nationaal Programma. Een reflectie op deze cijfers vindt u in de voortgangsrapportage waar dit een bijlage bij is.

1. Het voorkomen van geldzorgen

Waar mogelijk willen we geldzorgen voorkomen. Daarom is het belangrijk dat mensen krijgen waar ze recht op hebben en dat we jongeren leren hoe ze omgaan met geld.

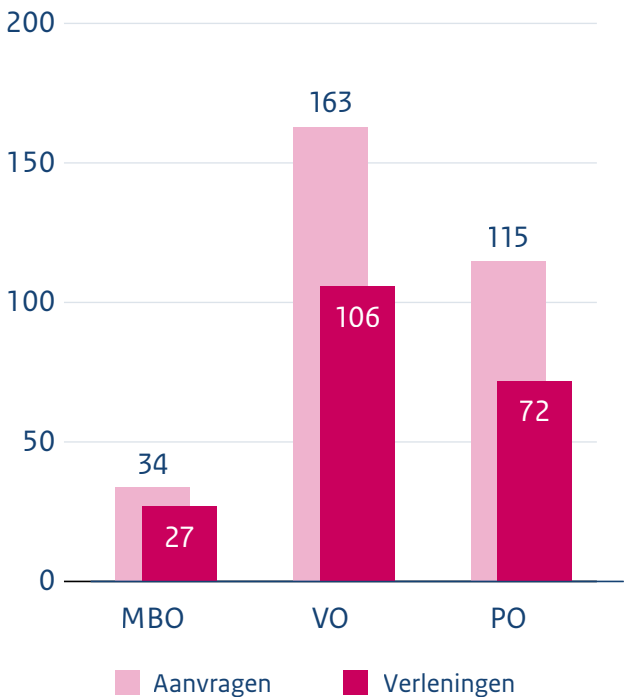

Figuur 11: Niet-gebruik per regeling

	Percentage	Aantallen	Gemiddeld bedrag per rechthebbende
Zorgtoeslag	11,8%	595.826	865
Huurtoeslag	11%	173.832	2.724
Kindgebonden Budget	8%	100.473	1.630
Kinderopvangtoeslag	3,4%	13.908	niet beschikbaar

Bron: Panteia monitor niet-gebruik toeslagen over 2021

Figuur 12: Subsidieregeling financiële educatie

Bron: UVB

2. Kleine zorgen blijven klein: eenvoudige toegang tot hulp en ondersteuning

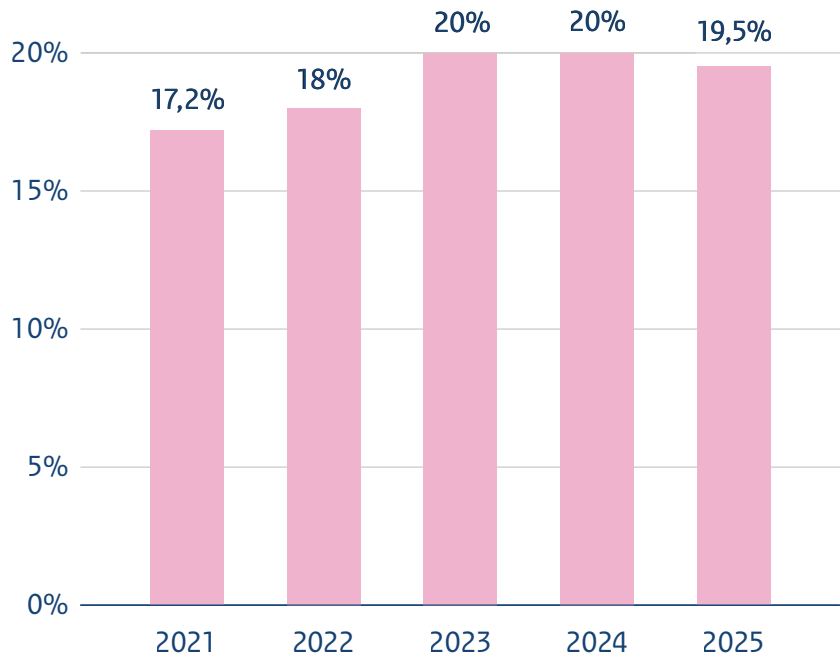
Het duurt vaak meerdere jaren voordat mensen met geldzorgen hulp zoeken en vinden. Hoe langer mensen wachten met geldzorgen aanpakken, hoe groter de kans dat geldzorgen leiden tot armoede en problematische schulden.

Figuur 13: Het aantal mensen dat gebruik maakt van live en online hulp bij geldzorgen

	2024	2025 (t/m 31 oktober)
Bezoekers op Geldfit-website	2,8 mln	2,2 mln
Aantal mensen die belden, chatten, appten of mailden met Geldfit	26.000	27.000
Aantal mensen dat via vrijwilligers werd geholpen aan de keukentafel door AVS-leden	42.000	65.023
Aantal mensen dat via vrijwilligers werd geholpen bij inlooppunten (AVS en lokale organisaties)	100.000	82.000
Aantal inlooppunten door Nederland van Samen erop vooruit/niemand in de kou	173	172

Bron: Geldfit en AVS

Figuur 14: Percentage van meldingen wat leidt tot contact met inwoner

Bron: Divosa Monitor Vroegsignalering Schulden

Figuur 15: Aantal gemeenten met vindplaatsen

Aantal gemeenten met vindplaatsen	Aantal gemeenten
Gerealiseerde vindplaatsen	14
Lopende projecten	20
vindplaatsen in beeld (gecontacteerde partijen)	90

Bron: Divosa

3. Hulp als het tegenzit: de negatieve effecten van geldzorgen beperken

Mensen met geldzorgen kunnen soms niet meer goed in hun belangrijkste behoeften voorzien. Daarom helpen we binnen dit programma mensen bij het voorzien in de belangrijkste levensbehoeften.

Figuur 16: Energiearmoede

	Energieprijs laag	Energieprijs midden	Energieprijs hoog
Aantal energiearme huishoudens	493.788	532.664	614.482
Aandeel energiearme huishoudens (% van totaal)	6,9%	7,4%	8,6%

Bron: TNO 2024

Figuur 17: Steun vanuit Tijdelijk Noodfonds Energie

Noodfonds Energie (openstelling april 2025)	info t/m oktober 2025
Aantal huishoudens dat steun heeft ontvangen	120.000
Gemiddelde compensatie per maand	77,95 euro

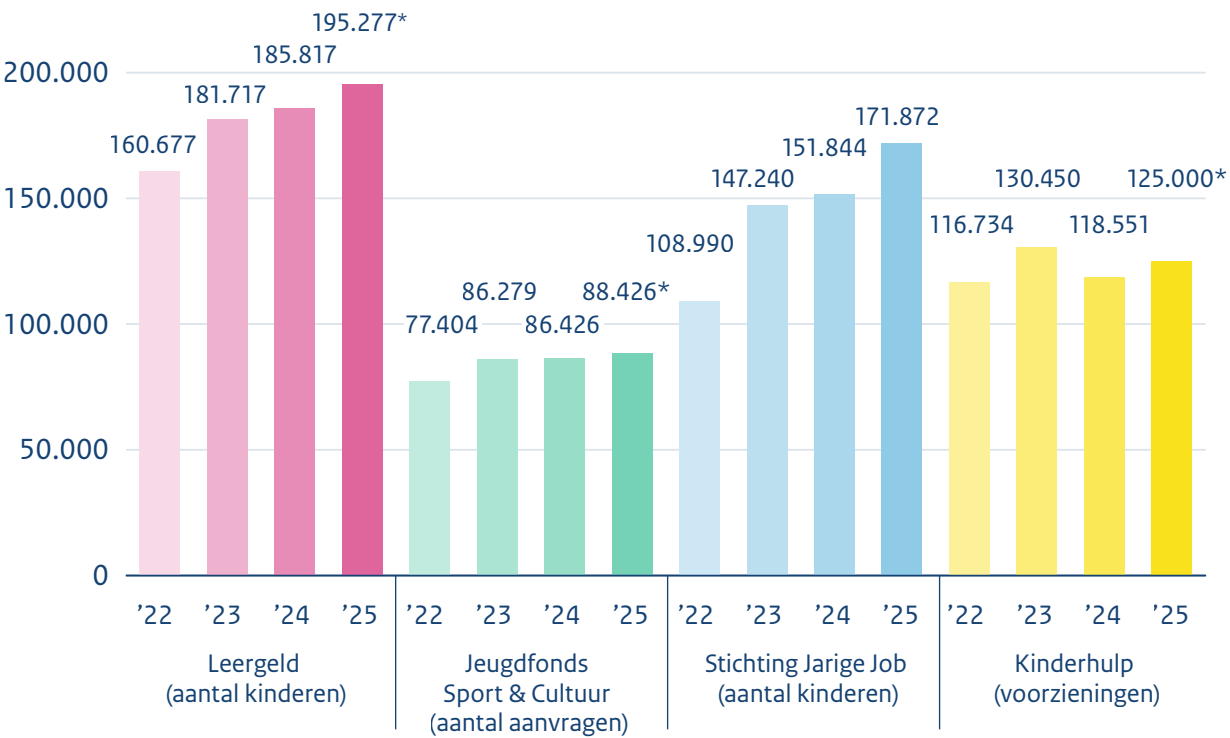
Bron: Tijdelijk Noodfonds Energie

Figuur 18: Voedselhulp door Rode Kruis

	Aantallen in 2024	Aantallen in 2025 (t/m 27 november)
Boodschappenkaarten	274.964	233.427
Geholpen huishoudens	9.700	9.519
Geholpen mensen	22.500	26.017
Gemiddelde duur hulp	16 weken	10 weken

Bron: Rode Kruis Nederland

Figuur 19: Bereik van SAM& partijen

* inclusief prognose Q4

Bron: SAM& partijen

Figuur 20: Bereik Jeugd Educatie Fonds

	Schooljaar 2023-2024	Schooljaar 2024-2025
Aantal kinderen	4.996.872	4.435.949
Aantal aanvragen	34.573	29.888

Bron: JEF

Figuur 21: Aantal mensen dat gebruik maakt van noodhulp

Hulp vanuit Armoedefonds	2025
Aantal mensen geholpen met basisproducten	235.000
Aantal meisjes en vrouwen geholpen met menstruatieproducten	250.000

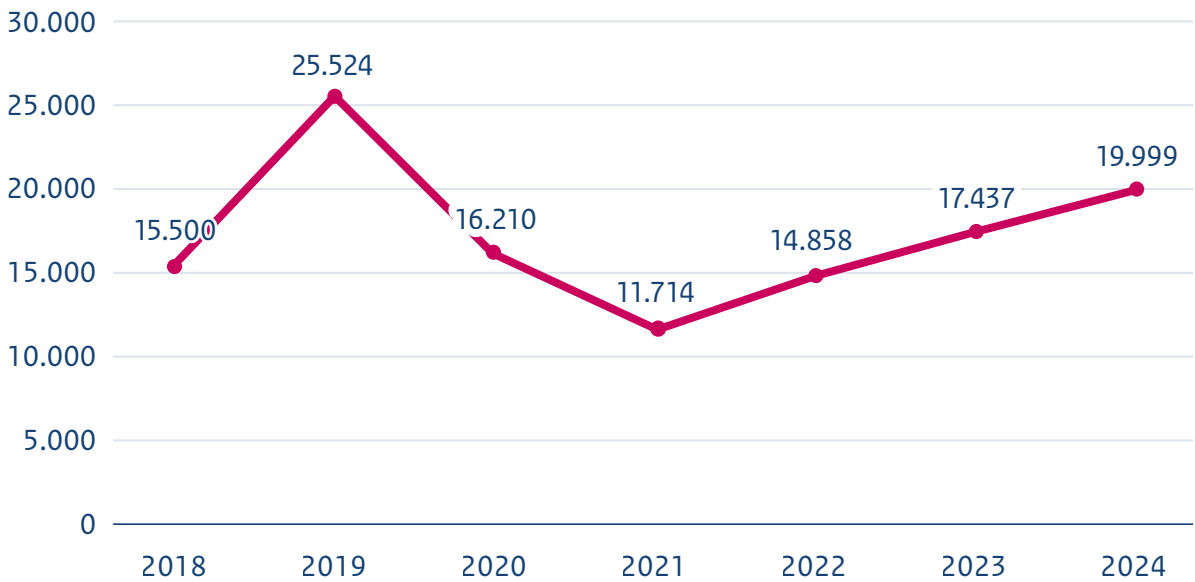
Bron: Armoedefonds

4. Meer grip en overzicht: passende dienstverlening voor mensen

Mensen moeten grip hebben op hun financiële situatie. Zo kunnen we problematische schulden voorkomen en oplossen.

Figuur 22: Budgetcoaching

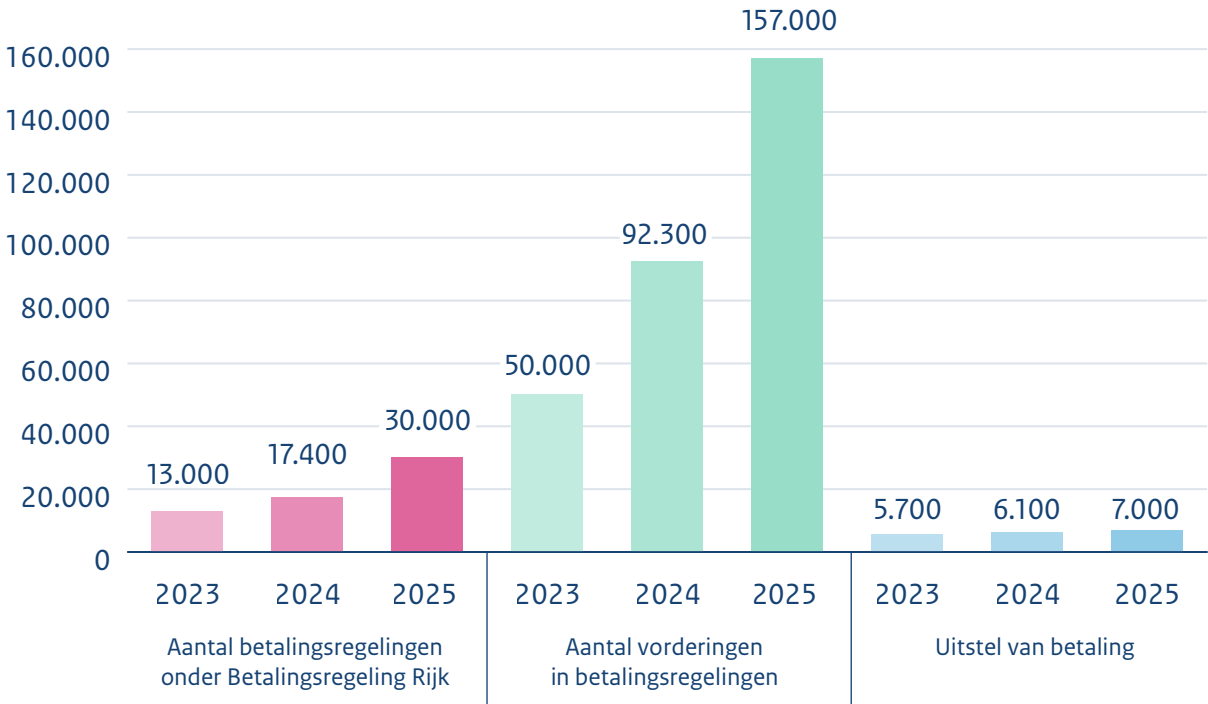
Alle activiteiten om grotere budgetvaardigheden aan te leren

Bron: NVVK jaarverslag

*inclusief prognose Q4

Figuur 23: Clustering Rijksincasso

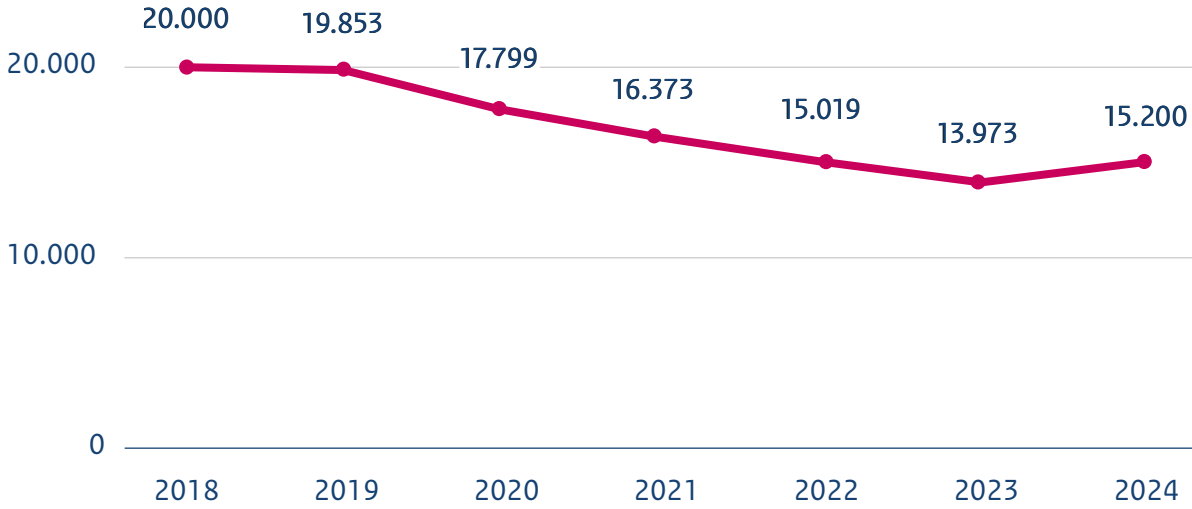

Bron: Betalingsregeling Rijk

5. Perspectief voor de toekomst: oplossen van armoede en schulden

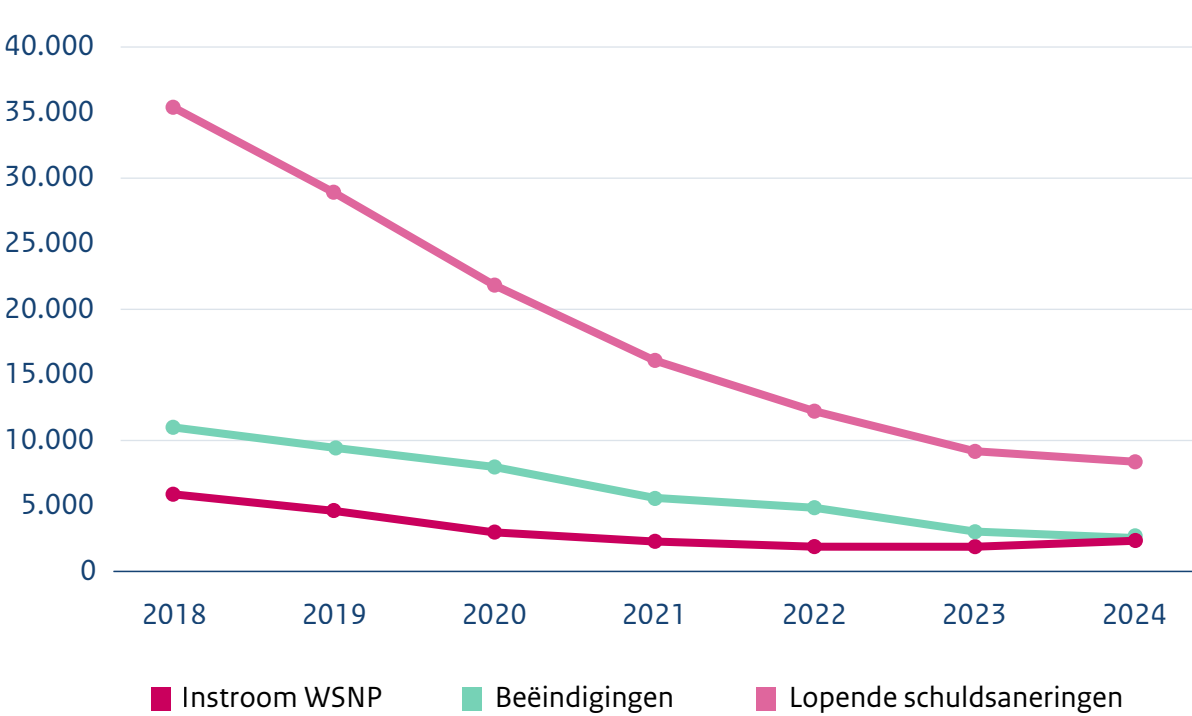
Wanneer mensen in de financiële problemen raken, is het belangrijk om deze problemen aan te pakken. Goede, kwalitatief hoogwaardige schuldhulpverlening draagt hieraan bij. Daarbij willen we problemen in de toekomst voorkomen. We willen voorkomen dat armoede zich voortzet over generaties.

Figuur 24: Aantal gestarte minnelijke schuldregelingen

Bron: NVVK jaarverslag

Figuur 25: Aantallen WSNP-trajecten

Bron: Monitor wsnp raad voor de rechtsbijstand

Figuur 26: KansenKaart intergenerationele armoede

KansenKaart laat zien hoe omstandigheden waarin Nederlanders opgroeien samenhangen met uitkomsten op latere leeftijd. We hebben in deze monitor uitgelicht wat het persoonlijk inkomen van mensen is waarvan de ouders een laag inkomen hadden vergeleken met mensen waarvan de ouders een hoog inkomen hadden. Daarbij wordt gekeken naar de gemeente en buurt waar kinderen opgroeiden, ongeacht waar zij later zijn gaan wonen. Er zijn een aantal grote, middelgrote en kleine gemeenten willekeurig gekozen om uit te lichten. Zie [KansenKaart.nl](#) voor volledige resultaten.

Gemiddeld inkomen van inwoners in gemeente	Inkomen ouders laag	Inkomen ouders hoog
Groningen	33.069	43.601
Leeuwarden	34.395	45.010
Assen	34.715	45.446
Zwolle	37.069	45.530
Lelystad	35.245	46.486
Arnhem	34.715	44.145
Den Haag	35.580	44.629
Utrecht	35.433	46.360
Haarlem	36.644	46.419
's-Hertogenbosch	36.475	47.691
Middelburg	37.673	46.043
Maastricht	34.947	47.919
Amsterdam	35.212	42.896

Gemiddeld inkomen van inwoners in gemeente	Inkomen ouders laag	Inkomen ouders hoog
Rotterdam	35.956	45.681
Heerlen	33.870	47.850
Amersfoort	35.866	46.096
Almere	37.693	45.231
Dordrecht	36.020	46.267
Emmen	34.812	44.831
Delft	40.504	47.027
Hilversum	37.620	48.963
Nijmegen	34.824	47.282
Roosendaal	38.846	47.834
Sittard-Geleen	36.267	49.312
Venlo	36.768	48.646
Enkhuizen	39.135	48.641
Oostzaan	38.645	49.729
Boekel	43.930	50.032
Opmeer	41.303	51.800
Bergeijk	44.510	55.004
Rhenen	35.537	42.124
Doesburg	36.313	43.739
Uitgeest	43.240	49.886

Bron: Kansenkaart.nl

Monitor Voortgangrapportage
Nationaal Programma Armoede en Schulden

Deze publicatie is een uitgave van:
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801 | 2509 LV Den Haag

© Ministerie van SZW | januari 2026